

ὅμως ἐξελλετο πολλὰ μεγαλύτερον. Τῆτο ἔγινεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν τόσον ὀχληρὸν, ὥστε ἠδύνατο νὰ ἠξεύρωσιν εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ὅτι δὲν θέλει δεχθῆ πλεόν αὐτὴν τὴν συνθήκην, ἢ Ἰσπανία. Ἡλπίζον δὲ διὰ τῆ κατὰ τὸ 1758 ἔτος ἀνοικθέντος πολέμου νὰ τὴν λάβωσι βιαίως, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐπὶ τῆς ἐν Ἀάχῃ¹⁾ κλεισθείσης εἰρήνης τῷ 1748 ἔτι δὲν ἔγινε. Ἐκτοτε βοηθεῖται ἡ Ἰσπανία διὰ διακομίσεων ἰδιαιτέρων Πραγματευτῶν, ἐξαιρέτως δὲ τῶν Ἀγγλων, χωρὶς δημοσίων συνθηκῶν.

Ἐμπόριον τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ εὕρεσις τῆς Ἀμερικῆς ἔδωκεν εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν ἐμπόριον πάντῃ ἄλλοίαν μορφήν ἀπὸ ἐκείνην, ἣν εἶχεν ἕως τότε. Οἱ πρῶτοι εὐρεταὶ αὐτῆ τῆ μεγάλε τόπῃ δὲν ἀπέβλεπον εἰς ἄλλο τι, εἰ μὴ εἰς τὰ πολύτιμα μέταλλα. Ἐως τῆ τέλους τῆ δεκάτης ἔκτης αἰῶνος, ὅλοι οἱ σκοποὶ ἐκείνων, οἵτινες ἠθέλον νὰ κυριεύσωσιν ἐκεῖ τὰ δι' ἄλλα ἔθνη, ἀπέβλεπον, εἰς τὸ νὰ εὕρωσι χρυσίον καὶ ἀργύριον, καὶ ὅταν δὲν τὰ εὕρισκον, ἔκαμναν τὰς ἐξουσιασάστωρ, ὅσον καιρὸν ἠδύναιτο, νὰ πιερεύσωσιν ὅτι τὰ εὐρον. Πρῶτοι οὖν Ἀγγλοὶ κατὰ τὸ 1585 ἐπρόβαλον τὸν ὀρθὸν σοφασμὸν, πῶς ἠδύνατο νὰ λάβωσι κέρδος ἀπὸ αὐτὸν τὸν τόπον καὶ χωρὶς χρυσίου καὶ ἀργυρίου, ταῦτα νὰ τὸν κατοικίσωσι μὲ ἀποικίας, καὶ ἔπειτα νὰ πωλῶσι τὰ προϊόντα εἰς τὴν Εὐρώπην, τὸ ὁποῖον ἔπειτα ἄριστα ἐπέτυχε. Οἱ Ἰσπανοὶ, οἵτινες ἐσάθησαν εὐτυχεῖς, νὰ κυριεύσωσι πρῶτον τὰς πλοσίας ἀπὸ χρυσίου καὶ ἀργυρίου τόπῃς τῆς Ἀμερικῆς, δι' αὐτὸ τῆτο ἐλησιμόνησαν τελείως ὅλας τὰς λοιπὰς σκοπὰς, τὰς ὁποίας ἠδύνατο νὰ ἀπολαύσωσι διὰ τοιαύτης ἀποικίας. Βέβαια, ὅτε ἐξουσιαζόν μόνην σχεδὸν τὴν Ἰσπανιόλιν, καὶ εἶχον ἐξαντλήσει ἐκεῖ-

καντάρια νερόν· τὸ πλοῖον λοιπὸν 600 πύθων ἢ βαρελίων σημαίνει ὅτι βασάζει βάρους 12000 κανταρίων.

⁴⁾ Aachen ἢ Aken, Γαλλισὶ Aix la chapelle, πόλις παλαιὰ τῆς Γερμανίας ἐν τῷ Βεσγαλικῷ κύκλῳ, μεταξὺ τῶν Δυκίων Γύλιχ καὶ Λιμβύργου. ἐν αὐτῇ ἐκλείσθη τῷ 1668 ἢ μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἰσπανίας εἰρήνη, καὶ τῷ 1748, μεταξὺ τῶν δυνάμεων τῶν περιεπεπλεγμένων εἰς τὸν περὶ διαδοχῆς τῆς Ἀυστρίας πόλεμον.

ἐκείθεν τὸ χρυσίον, ἄρχισαν ἐκεῖ τοιαύτην τινὰ καλλιέργειαν, καὶ κατὰ τὸ 1506 εἶχον πολλὰς φυτείας ζαχάρεως. Τῆτο ἴσως τὸ ἔμαθον παρὰ τῶν Πορτογάλων, οἱ ὅποιοι εἶχον προκόψει τότε πολὺ εἰς αὐτὸ ἐπὶ τὴν νῆσον τῆς Ἀφρικήσ τῆς ἁγίας Θωμᾶ, καὶ ἄρχισαν πρῶτα νὰ φυτεύωσιν ἐν τῇ Βρασιλίᾳ τοιαύτας φυτείας. Ἀλλ' ἐπειτα κυριεύσαντες τὸ Μεξικὸν καὶ τὸ Περού, ἀποσεύλαντες εἰς τὴν Εὐρώπην ἐκ τῆς ἐκεῖ ἤδη ἀποτεταμιευμένης χρυσὸς καὶ ἀργυρὸς ἀμετρο λάφυρα, καὶ τῷ 1545 ἀνακαλίψαντες τὰ μεταλλεῖα τῆς Ποτόσης ¹), μετὰ δὲ ταῦτα τῶν ἐπὶ τὴν εὐρεῖαν ἄλλων κατὰ μέρος ἀγνώσων μεταλλείων δόντων αὐτοῖς τοῦτον κέρδος, ὥσε κατὰ τὸν συνηθῆ λογαριασμὸν φέροντο ἐκείθεν κατ' ἔτος εἰς τὴν Εὐρώπην 21 μιλλιόνια πιάσραι εἰς χρυσίον καὶ ἀργύριον, ²) ἀπέρριψαν πάντα σοχασμὸν καλλιέργειας.

Ἐν τέτοις οἱ Πορτογάλλοι δὲν ἤξευραν νὰ ἐπιχειρισθῶσι τι καλλίτερον εἰς τὴν Βρασιλίαν αὐτῶν, εἰ μὴ τὸ νὰ φυτεύωσιν ἐκεῖ μέρος μὲν ἐντόπια, μέρος δὲ ξένα φυτὰ μετακομισμέα ἐκεῖ.

Πολὺν καιρὸν ἐκράτην μυσικὴν τὴν καλλιέργειαν τῆς ζαχάρεως, καὶ αἱ φυτεῖαι αἱ φυτευθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἄλλων Εὐρωπαίων ἦσαν ὀλίγης τιμῆς. Ἀκόμη κατὰ τὸ 1640 ἐμβῆκε κυφίως Ἄγγλος τις ἀπὸ τὴν νῆσον Βάρβαδον ³) εἰς τὴν Βρασιλίαν, καὶ μαθὼν

¹) Potosi, πόλις τῆς Περού μεγίστη μὲ μεταλλεῖα ἀργυρῶν, κείμενα εἰς τὸ ὄρος Ποτόση, τὰ ὅποια ἀνεκαλύφθησαν τῷ 1545.

²) Piasra, νόμισμα ἀργυρῶν τῆς Ἰσπανικῆς Ἀμερικῆς, τὸ ὅποιον εἶναι πολλῶν εἰδῶν. τὰ ἐν τῷ Μεξικῷ χαραττόμενα εἶναι: ἀκέραια τιμῆς 20 ρεάλων βελλουικῶν, ἔχοντα βάρος 561 ὀλλανδικῶν ἄσων, ἡμίσεια 10 ρεάλων, τέταρτα 5 ρεάλων καὶ ἑξαξῆς $\frac{1}{8}$ καὶ $\frac{1}{16}$. αἱ ἀκέραια πιάσραι, αἱ πρὸ τῆς 1772 ἔτους χαραχθεῖσαι τιμῶνται 55 $\frac{1}{2}$ γροσικίων Περσιανῶν, ἢ 6 τερκικῶν γροσίων. τὸ ἐν αὐταῖς ἄγνόν ἀργύριον εἶναι 14 λωτίων καὶ 8—9 κόκκων.

³) Barbados, νῆσος τῆς μέσης Ἀμερικῆς ἐκ τῶν λεγομένων Ἀντίλλων, ἀνήκονσα εἰς τὴς Ἄγγλος, κεῖται κατ' ἀνατολὰς τῆς νήσου τῆς ἁγίας Βικεντίου (Vicent) μεταξὺ τῆς 15 μοίρας καὶ 20 λεπιῶν τῆς βορείου πλάτους καὶ τῆς 317' μοίρας καὶ 40 λεπιῶν α' τῆς ἀνατολικῆς μήκους, ἔχει μέγεθος 7 τετραγωνικῶν μιλίων, 10000 (κατ' ἄλλης 25000) κατοίκους ἄσπους καὶ 60—80,000 μάρους.

μαθῶν παρὰ τῶν Πορτογάλων τὸ φύτευμα τῆς ζαχάρως καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν μύλων, κατέστησεν εἰς τὴν Βάρβαδον μίαν φυτεῖαν ζαχάρως. Οἱ συμπατριῶται τῆς τὸν ἐμιμήθησαν, καὶ ἡ Βάρβαδος μόνη ἔφερε τόσην ποσότητα ζαχάρως, ὥστε ἐξέπασεν ἡ τιμὴ τῆς ὑπερβολικῶς.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἀγγλία ἔκλεξε τὴν ὀρθὴν ὁδὸν μετὰς ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ ἀποικίας τῆς. Ἦγεν ἀφῆσεν εἰς τὴν ἀποικίαν νὰ φυτεύωσι πᾶν ὃ, τι ἦν ἀρμόδιον δι' αὐτήν. Ἡ Ὀλλάνδα ἐκυρίευσεν τὴν Βρασιλίαν τῷ 1624. βλέπομεν ὅμως, ὅτι ἡ ἐδική τῆς συντροφία τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν δὲν ἐπλήθυνε πολὺ τὰς εὐρεθείσας ἐκεῖ φυτείας, ἐπειδὴ ἡ ζάχαρις δὲν ἔγινεν εἰς τὴν εὐρώπην δι' αὐτῆς εὐθηνότερα. Ἡ Γαλλία ἔμαθε τέλος πάντων παρὰ τῆς μεγάλης μινίστρος Κολβέρτος μετὰ τὸ 1664 τὴν ὀρθὴν χρῆσιν τῶν ἀποικῶν. Ὁ Κολβέρτος ὅμως ἔκαμε τὸ σφάλμα, εἰς τὸ ὁποῖον διέμειναν ὅλα τὰ λοιπὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης πολλὰς χρόνας, ὑποτάξας τὰς ἀποικίας εἰς μεγάλας ἐμπορικὰς ἐταιρείας.

Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ταχεῖα ἀΐξις τῶν ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ Ἀγγλικῶν ἀποικῶν καὶ τῶν νησιῶν τῆς προέρχεται κυρίως ἐκ τῆς, ὅτι ἡ Ἀγγλία δι' αἰτίαν πολλῶν περιστατικῶν, δὲν καθυπέβαλεν, αὐτὰς τὰς ἀποικίας εἰς ἐταιρείας τινὰς, ἀλλ' εἰς ἰσχυρὰ καὶ πλῆθια ἰδιωτικὰ ὑποκείμενα. Ἡ Ὀλλάνδα ἀπολέσασα τὴν Βρασιλίαν κατέστησεν ἐπὶ τὴν νότιον Ἀμερικὴν ἀποικίας τινὰς ¹⁾, αἱ ὁποῖαι μόλις περὶ τῆς ὑστέρας χρόνας ἐφθασαν εἰς ἀκμὴν, ἀφ' ἧς τὰς ἐπῆραν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν ²⁾. Ἡ Δανία ἐλθῆσα τελευταία ἠγόρασε τῷ 1754 τὴν νῆσον τῆς τιμῆς Στανουρ ³⁾, ἔτι ἐν καιρῷ τῷ δέοντι παρὰ τῆς Γαλλικῆς συντροφίας, τὴν ἀφῆκε μὲν 30 χρόνας εἰς τὸν ζυγὸν τῆς συντροφίας τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν, τὴν ἐπῆρεν ὅμως ἔπειτα ἀπὸ αὐτὴν, ὅθεν τόσον ἠΰξησαν μετὰ τῆς αἱ φυτεῖαι

1.) Ἡ ἐπὶ τὴν νότιον Ἀμερικὴν ἀποικία τῶν Ὀλλανδῶν εἶναι ἡ ἐν τῇ Γεϋάννῃ Σερρινάμη, ἴδε ἀνωτέρω σελ: 20.

2.) Τῆτο γέγονε τῷ 1685 ἔτει.

3.) S. Croix, νῆσος τῶν Ἀντίλλων, οἱ Δανοὶ τὴν ἠγόρασαν παρὰ τῶν Γάλλων διὰ τάληρα 150,000.

τεῖαι ἐπ' αὐτὴν τὴν νῆσον, ἐπὶ τὴν τῆς ἁγίας Θωμᾶ ¹⁾ καὶ ἐπὶ τὴν τῆς ἁγίας Ἰωάννης ²⁾, ὥστε τώρα ἡ ποσότης τῶν ἐκεῖθεν εἰς Κοπεγχάγην φερομένων Πραγματειῶν εἶναι πολλὰ μεγάλη, καὶ ἡ Δανία ἔχει ἕ μόνον διὰ χρεῖαν τῆς ἰκανῆς ζήτησιν, ἀλλὰ πρὸς τέτοις καὶ διὰ μέρος τι τῆς Βαλτικῆς Θαλάσσης.

Αἱ ἀποικίαι ἐν γένει, ἐκείναι κυβερνῶνται μὲ μεγαλωτάτην δυσκολίαν, ὅσαι κεῖνται ἐπὶ τὴν ξηραίν, ἢ εἶναι αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς τόσοσιν μεγάλα, ὥστε νὰ ἠμπορῶσιν οἱ Μαύροι εὐκόλως νὰ φείγωσι καὶ νὰ κρύπτονται. Πρὸς τέτοις καὶ ἡ γειτονία τῶν Ἰσπανῶν εἶναι ἐπιζήμιος εἰς τινὰς ἀποικίας, π. χ. εἰς τὰς Δανὰς ἐν τῇ νήσῳ τῆς ἁγίας Θωμᾶ, ἐπειδὴ οἱ Ἰσπανοὶ δέχονται προθύμως τὰς φυγάδας Μαύρους, εἰς τὴν θελήσωσιν ἅμα νὰ βαπτισθῶσιν. Εἰς ὅλας τὰς ἀποικίας, ἐκείναι αἱ φυτεῖαι εἶναι αἱ πλέον σημαντικαὶ καὶ εἰς μεγάλην τιμὴν, ὅσαι ἢ κεῖνται παρὰ τὴν θάλασσαν, ἢ παρὰ πλεῦσθς ποταμῶσ.

Τὰς ἀποικίας τῆς Ἀμερικῆς δύναται τις νὰ τὰς διαίρῃ εἰς τρεῖς κλάσεις. Α'. Εἰς ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι ἠμποροῦσι νὰ ἐξισάσωσι τὴν ζυγοσαθμίαν τῆς ἐμπορίας μὲ τὴν Εὐρώπην, διὰ τῶν προϊόντων αὐτῶν. εἰς αὐτὰς ἀνάγονται κατ' ἐξοχὴν τὰ ἔτω λεγόμενα Ζαχαρόησα. Αὐταὶ ὅμως τόσοσιν ὠφελῶνται ἀπὸ τὴν ζυγοσαθμίαν τῆς ἐμπορίας, ὥστε αἱ Μητροπόλεις τῶν ³⁾ ἠθελον ἔχει μεγάλην ζημίαν εἰς αὐτὸ, αἰτίως

1.) Οἱ Ἄγγλοι καὶ Ὀλλανδοὶ δεσπόται τῶν φυτειῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲν ἐκατοῖκεν εἰς τὸν τόπον, καὶ δὲν ἔστυρον αὐτὸν τὸν πλεονασμὸν τῆς ζυγοσαθμίας πάλιν εἰς τὸν τόπον.

2.) Οἱ Γάλλοι δεσπόται τῶν φυτειῶν ἐπιστρέφωσιν ἐν μέρει ὀπίσω μὲ τὰ ἀποκτηθέντα πλέτητων. Τὸ γένος ὅμως κερδαίνει πολλὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν προϊόντων τῶν ἀποικιῶν εἰς τὴν λοιπὴν

Δ

¹⁾ S. Thomas, νῆσος μικρὰ τῶν Ἀντίλλων ὑπὲρ τὸν ἄνεμον.

²⁾ S. Jean, νῆσος καὶ αὐτὴ τῶν Ἀντίλλων ἀνήκουσα εἰς τὴν τῆς ἁγίας Θωμᾶ τῶν Δανῶν.

³⁾ Μητροπόλεις τῶν ἀποικιῶν ἐννοῦνται αἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ πολιτεῖαι, ἐξ ὧν ἐκεῖναι ἐξήρτηνται, π. χ. αἱ ἀποικίαι τῶν Ἰσπανῶν ἐν τῇ Ἀμερικῇ κ. τ. λ. γνωρίζουσι Μητρόπολιν τὴν Ἰσπανίαν. κ. τ. ἐξ.

πὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν ἀνατολήν ¹). Καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ νεύλωμα διὰ τὰς ἀποικίας ὠφελῶνται καλλίτερα αὐτοὶ, παρὰ οἱ Ἄγγλοι. Εἰς αὐτὴν τὴν πώλησιν τῶν ἀποικιακῶν προϊόντων οἱ Γάλλοι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεώς των, εἶχον ὑπερέβη τὰς Ἄγγλους, οἵ τινες πρότερον ἐπώλυν τὴν ζάχαριν εἰς τὴν Εὐρώπην σχεδὸν μόνοι· τὰ δὲ αἷτια ἦσαν τὰ ἐπόμενα :

α. Ἐπειδὴ τὰ ζαχαροφόρα νησιά τῶν Ἄγγλων δὲν ἔφερον πλειοτέραν ζάχαριν ἀπὸ ὅσῃν ἐχρειάζετο ἡ Ἀγγλία.

β. Ἐπειδὴ ἡ Ἀγγλία πρότερον δὲν ἔδιδεν ἄδειαν εἰς τὰς ἀποικίας νὰ εἰσπλέωσι κατ' εὐθείαν εἰς Ἀγορὰς τῆς Εὐρώπης, μήτε κιν εἰς τὴν Ἰρλανδίαν. Ἀπὸ τῆς 1759 τοῖς ἐσυγχωρήθη νὰ ὑπάγωσι δι' ὅλας τὰς λιμένας τῆς Εὐρώπης πέραν τῆς Ἀκρωτηρίου τῆς Τέρματος τῆς γῆς (Capo finis terræ) ²).

γ. Ἐπειδὴ ἡ Ἀγγλία πάντοτε ἐπώλει μὲ μεγαλητέρας τιμὰς παρὰ ἡ Γαλλία, καθὼς εἶδομεν κατὰ τὰς ὑσέρους χρόνους τῆς πολέμου τῆς βορείου Ἀμερικῆς *).

B.

¹) Οἱ Εὐρωπαϊοὶ ὀνομάζουσι τὰ πρὸς αὐτὰς ἀνατολικὰ μέρη τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἢ Ἀσιατικῆς Τυρκίας, Λεβάντε, ἐκ τῆς ἐκείθεν πρὸς αὐτὰς πρέοντος ἀνέμου ἀπὸ τῆς ἡλίου, τὸν ὁποῖον οἱ Ἴταλοὶ λέγουσι Λεβάντε. Περιλαμβάνονται δὲ ὑπ' αὐτὸ τὸ ὄνομα, ὅλοι οἱ Ἰσπανικαὶ καὶ Ἀσιατικοὶ τόποι τῆς Τυρκίας, ἀπὸ τὴν Δαλματίαν εἰς τὴν Εὐφράτην, ὅλα τὰ νησιά τῆς Μεσογείου Θαλάσσης, καὶ μέρος τῆς Ἀφρικῆς εἰς τὰς ἐκβολὰς τῆς Νείλου, μάλιστα οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Ὀλλανδοὶ ἀρχίζουσιν ἀπὸ τὴν Γεβριλιέραν καὶ ὀνομάζουσιν ὅλην τὴν πρὸς ἀνατολὰς κειμένην τόπον πρὸς τὴν Βορρῶν καὶ Νότον, Λεβάντε. Τῆτο ἐννοεῖται λοιπὸν ἐξῶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀνατολή.

²) Capo finis terræ, ὀνομάζεται τὸ ἀκρωτήριο τῆς δυτικῆς παραθαλασσίας τῆς Ἰσπανικῆς Γαλλικίας. Πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς ἐνομίζετο αὐτὸ τὸ μέρος ὡς τέρμα τῆς γῆς, διὰ τῆτο ὀνομάσθη Ἀκρωτήριο τῆς Τέρματος τῆς γῆς.

(*) Ταῦτα πάντα ἔλαβον βέβαια μεγάλην μεταβολὴν διὰ τὴν παρόντος πολέμου, ἐπειδὴ ἡ Ἀγγλία οἰκειοποιήθη ὅλον τὸ θαλάσσιον ἐμπόριον, καὶ ἡ Γαλλία τὸ ἔχασε σχεδὸν ὅλον. Μ' ὅλον τῆτο εἶναι πολλὰ πιθανόν, ὅτι εἰς τὴν μέλλουσαν εἰρήνην νὰ ἔλθοισι τὰ πάντα σχεδὸν πάλιν εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν. διὰ τῆτο ἐγὼ ἐθεώρησα τὴν κατάστασιν τῆς ἐμπορίας ἐξαιρέτως ἐν καιρῷ εἰρήνης. Ὁ Συγγραφεὺς, ὅς τις συνέγραψεν τῷ 1801 ἔτει.

Β. Εἰς ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι ἐξισάζουσιν αὐτὴν τὴν ζυγοσαθμίαν μὲ μετροητὰ χρήματα. τοιαῦται εἶναι αἱ Ἰσπανικαὶ καὶ αἱ Πορτογαλλικαὶ ἀποικίαι. ἐκεῖναι ἔσειλαν εἰς τὴν Εὐρώπην ἤδη διακόσια ἔτη καὶ ἐπέκεινα, λογαριαζομένους τῷ ἐνὸς ἔτους μὲ το ἄλλο 21 μιλλιόνια πιάσρας. Ἡ πληθὺς τῶν χρημάτων τὰς κατίσθησε τοσούτον ἀμελείς εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν φυτειῶν, ὥστε, διὰ τὰ εἰπωμὴν πρὸς παράδειγμα, ἔπαυσαν ἀπὸ τῆς μεταχειρίζονται τὰ ὑπ' αὐτῶν ἐκεῖσε κομισθέντα βόδια, καθὼς ἠδύναντο τὰ μεταχειρισθῶσι.

Αἱ Πορτογαλλικαὶ ἀποικίαι ἠδύναντο τὰ ἐξισάσῃ τὴν ζυγοσαθμίαν τῆς ἐμπορίας καλλίτερα, ἐπειδὴ τὰ προϊόντα τῶν γίνονται πολλὰ καὶ πάντοτε ἀυξάνουσι. Πρὸς τέτοις πρέπει τὰ λογαριαζόμενα μὲγατε μέρος τῶν ποσοτήτων, τῶν ἐρχομένων ἀπὸ τὴν Βρασιλίαν καὶ διαβαινόντων διὰ τῆς Λισβώνης, εἰς τὸ μὲ τὴν Ἰστανίαν ἀπηγορευμένον ἐμπόριον, τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖται διὰ τῆς ἀποικίας τῆς ἁγίας Μυσηρίας¹).

Γ. Εἰς ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι ἱκαναὶ τὰ ἐξισάσῃ τὴν ζυγοσαθμίαν τῆς ἐμπορίας μήτε μὲ πραγματείας μήτε μὲ μετροητὰ χρήματα. Τοιαῦται ἦσαν ἐξαιρέτως αἱ πρώην ἀποικίαι τῶν Ἀγγλῶν (αἱ νῦν τῶν ἠνωμένων πολιτειῶν) ἐν τῇ βορείῳ Ἀμερικῇ, αἱ ὁποῖαι διὰ τὸτο ἠναγκάσθησαν τὰ βοηθηθῶσι πραγματευόμενα εἰς τὴν ἐπίλοιπον Ἀμερικὴν μὲ ἀπηγορευμένα πράγματα (Contrebande), καὶ διὰ τῆς συγχωρηθέντος αὐτοῖς ἐμπορίας κατὰ τὸ 1732, μὲ προμηθεύσεις εἰς τὰ Ζαχαρόνησα. Πρὸς τέτοις εἶχον ἀδειαν ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν τὰ πραγματευόμενα κατ' εὐθείαν εἰς ὅλας τὰς λιμένας πέραν τῆς Ἀκρωτηρίας τῆς Τέρματος τῆς γῆς²), διὰ τῆς ὁποίας ἐφθασαν κατ' ὀλίγον εἰς μεγαλώτατον ἐμπόριον οἷτε ἐν τῇ Μεσογείῳ Θαλάσῃ.

Ταῦτα ὅμως ὅλα δὲν τοῖς ἐβοήθησαν διὰ τὰ ἀπαντήσῃσιν ὅλην-

Δ. 2

¹) St. Sacramento, Ἀποικία τῶν Πορτογάλων καὶ φρούριον ἐπὶ τινος νησίου, κειμένον παρὰ τὴν βορείον ὄχθην τῆς ποταμῆς Αὐπλάτα, κατασκευαστὴσα τῷ 1680 ἔτει μὲ δυσαρέσκειαν ὅμως τῆς Ἰσπανίας, ἣ τις ἐζημιῶτο διὰ τῆς λαθραίας ἐμπορίας, τὸ ὁποῖον ἔκαμνεν ἀπὸ τῆς ἀποικίας, διὸ καὶ τῷ 1777 τὴν ἐπῆρεν ἀπὸ τῆς Πορτογαλλίας, κατηδάφισε τὸ φρούριον καὶ ἐγένεσε τὸν λιμένα.

²) τὸ προσηγμένον Caput imis terrae.

ὄλην τὴν ζημίαν των, ἀλλὰ διέμειναν πτωχοὶ χρημάτων μετρητῶν· καὶ ἠναγκάσθησαν νὰ βοηθηθῶσι μὲ χάριτα νομίματα, τὰ ὅποια ἐτιμῶντο μόνον ἐν τῷ τόπῳ αὐτῶν, εἰς δὲ τὰς ἐξωτερικὰς καμπιάλας ἦσαν 40 — 50 τὰ ἑκατὸν κατώτερα τῶν μετρητῶν χρημάτων. Ἐν γένει ἡ Ἀγγλία εἶχε πολὺν κόπον μὲ αὐτὰς τὰς ἀποικίας, διότι ἔχουσι σχεδὸν τὴν αὐτὴν γῆν καὶ τὸ αὐτὸ κλίμα μὲ τὴν Μητρόπολιν, καὶ ἦσαν κατοικημένοι σχεδὸν ὅλον ἀπὸ Εὐρωπαίους, οἱ ὅποιοι προθύμως ἐνήργουν καὶ ἤξευραν νὰ ἐνεργήσωσιν ὅλας τὰς τέχνας καὶ τὴν γεωργίαν, τὰ ὅποια εἶχεν ἡ Ἀγγλία.

Ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς ¹).

Τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς τὸ διένειμαν μεταξὺ των οἱ Ἕνετοι καὶ οἱ Γενεῆνσιοι μετὰ πολλὰς πολέμους, εἰς τρόπον ὅπως οἱ μὲν πρῶτοι ἐκράτησαν τὸ διὰ τῆς μικρᾶς Ἀσίας ἐμπόριον, οἱ δὲ τελευταῖοι τὸ διὰ τῆς Μαύρης Θαλάσσης· τὸ δὲ τῆς Αἰγύπτου ἐμπόριον τὸ ἔκαμνον κατὰ τινα τρόπον κοινῶς. Ἡ ὑπὸ τῶν Τούρκων γενομένη ἀλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως, κατ' ἀρχὰς δὲν ἐσίγχυσεν αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, αὐτοὶ ἄφησαν τὰς Γενεῆνσις ἔτι χρόνον τινα εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Κιμαίας, καὶ ἐξαιρέτως τῆς πόλεως Καφψᾶ (Θευδεσίας). Ἡ Αἰγύπτου ἐμείνεν ἕως τῆς 1516 ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Μамμελέκων ²), οἱ ὅποιοι

¹) Τῷ Λεβάντε δηλαδὴ, περὶ ἧς ἴδε τὸ σημεῖωμα ¹ ἐν τῇ σελίδι 26

²) Μамμελέκο, Μамлек και Μамелѣ σημαίνει εἰς τὴν Ἀραβικὴν διάλεκτον, δούλον (σκλάβον), κατ' ἐξοχὴν δὲ ὀνομάζονται ἕως οἱ σωματοφύλακες, τὰς ὁποίας κατέστησεν ὁ Σουλτάνος τῆς Αἰγύπτου Νοδζεμεδίν Ἐγιὺπ (ἐκ τοῦ γένους τοῦ μεγάλου Σελαδίνου), ἐπειδὴ κατ' ἀρχὰς ἐπ' αὐτῷ τῷ ἡγόρασε νέους δούλους ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν Καπτζιάκων, πωληθέντας ὑπὸ τῶν νικητῶν Μογόλων εἰς πραγματευτὰς. Εἰς ὀλίγους χρόνους αὐτοὶ οἱ σωματοφύλακες ἔγιναν τόσοι ἐπιχειρηματῆαι καὶ ἰσχυροὶ, ὥστε εἰς ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν των, ὀνόματι Ἰμπέγ κατεβίβασε τὸν τελευταῖον Σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ Σελαδίνου, Μεσᾶν Ἀσχοφ, καὶ ἀνέβη αὐτὸς εἰς τὸν θρόνον τῆς Αἰγύπτου τῷ 1254 ἔτει. διήρκεισε δὲ ἡ ἐξουσία τῶν Μамμελέκων ἕως τοῦ 1517, ὅτε Σελίμ ὁ Α' τὴν κατέσβεψε.

ποῖοι ἐπροσπάθειν νὰ διατηρῶσι τὸ ἐμπόριον εἰς τὸν τόπον τῶν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἔκειτο τὸ ἐμπόριον εἰς αὐτὰς τὰς τόπας σχεδὸν ἓνα ὀλόκληρον αἰῶνα ἀνενέργητον, ἐπειδὴ ἔπαυσεν ἐκεῖ δι' ὅλα τὸ ἐμπόριον τῆς Ἰνδίας, καὶ ἔ μόνον οἱ Τῦρκοι τὰς χριστιανὰς, ἀλλὰ καὶ ἔτοι ἐκείνας τόσον τὰς ἀπεσρέφοντο, ὥστε ἡ πρώτη συνθήκη τῆ Βασιλείας τῆς Γαλλίας Φραγκίσκος τῆ Α', ἡ γενομένη μὲ τὰς Τῦρκας τῷ 1555. διήγειρε γενικὸν μῖσος κατ' αὐτῆ. Ἡ Γαλλία δὲν εἶχεν ὄφελός τι ἐξ αὐτῆς τῆς συνθήκης, διότι δὲν εἶχε τότε τι νὰ πωλήσῃ. Ἡ Βενετία ἔκλεισε κατὰ τὸ 1580 μὲ αὐτὰς (τὰς Τῦρκας) συνθήκην περὶ ἐμπορίας, καὶ τόσον μεγαλύτερον ὄφελος εἶχεν ἐξ αὐτῆς, καθότι ἐξουσίαζε τότε ὅλα σχεδὸν τὰ περὶ τὴν Ἑλλάδα νησιά. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπραγματεύθησαν ἐκεῖ καὶ ἄλλα εὐρωπαϊκὰ ἔθνη ὑπὸ τὴν Γαλλικὴν σημαίαν. Εἰς τὰ αὐτὰ ἔμεινεν ἔτι, καὶ ὅτε ἡ Ἀγγλία τῷ 1604, καὶ μετ' αὐτὴν ἡ Ὀλλάνδα καὶ ἡ Γένβα εἶχον κλείσει συνθήκας ἐμπορίας μὲ τὰς Τῦρκας.

Ἔως τῆ 1675 ὅλα τὰ ἔθνη τῆς Εὐρώπης ἐπραγματεύοντο ἐκεῖσε ὑπὸ μόνην τὴν Γαλλικὴν σημαίαν. Ἡ Γαλλία ὅμως ἔως τῶν καιρῶν τῆ Κολβέρτε δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἐκ τῆς ἄλλο τι ὄφελος, εἰμὴ ὅτι οἱ ἐν Κωνσταντινὸπολει Κόνσολοι καὶ Πρέσβεις ἠμποροῦσαν νὰ ζῶσι μὲ ξένα ἔξοδα. Ἔως τότε οἱ Ἀγγλοὶ ἦσαν οἱ ἰσχυρότατοι εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον.

Κατὰ τὸ 1675 ἔτος ἡ Ἀγγλία διὰ μιᾶς νέας συνθήκης ἐμπορικῆς κατώρθωσαν, ὥστε οἱ Ἰσπανοὶ, Πορτογάλλοι, Ἰταλοὶ καὶ αὐτοὶ οἱ Ὀλλανδοὶ μόνον ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν σημαίαν ἐπετρέποντο νὰ πραγματεύωνται εἰς τὴν Ἀνατολήν, καὶ ἔδειον τὰ κονσελάτα καὶ ἄλλα ἔξοδα εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἡ Ὀλλάνδα ὅμως ἠλευθερώθη ἀπὸ αὐτὰ, καὶ ἔχει ἰδίως Πρέσβεις καὶ Κονσόλως. Καθ' ὃν καιρὸν ἐμβῆκεν ἡ Ἀγγλία εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, εἰρήκε τὴν πραγματείαν τῶν ῥεχῶν, τὸ ἐσιωδέσερον μέρος τῆ ἐμπορίας, εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἑνετῶν. Ἡ Ἀγγλία ἐμιμήθη αὐτὰ τὰ ῥεχα, ἔπειτα ὅμως ἔπαυσε τὸ αὐτὸ ὑπὸ τῶν Γάλλων ἐπὶ τῆ Κολβέρτε, οἱ τινες ἔ μόνον ἐμιμήθησαν τὰ Ἀγγλικὰ ῥεχα, ἀλλὰ πρὸς τέτοις ἡξευρον νὰ κάμωσιν εἶδος τι ἐλα-

λαφροτέρων ρέχων ἀριστὸν εἰς τὰς ἀνατολικὰς ¹⁾, καὶ ἠδύναντο ἐν γένει τὰ ἐργάζονται πολὺ εὐθηνότερα, ἐπειδὴ δύνανται νὰ λάβωσι τὸ Ἰσπανικὸν μαλλίον εὐκολώτερα, καὶ πρὸς τούτοις ἔχει καὶ τὸν ναῦλον ἀπὸ Μαρσιλίαν δι' ἐκεῖ εὐθηνότερον. Μετὰ καιρὸν ἔλαβον μεγάλην πώλησιν τὰ Ἀμερικανικὰ προϊόντα των, καὶ καθόλου ἐκέρδησαν τὴν ὑπεροχὴν ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα γένη εἰς αὐτὸ τὸ ἐμπόριον ²⁾.

Ἡ Ὀλλάνδα ἐξῆλθε σχεδὸν δι' ὅλης ἀπὸ τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἐξαιρέτως ἀπὸ τὸ τῆ Χαϊέπ ³⁾. Πλὴν μετεχειρίζετο τὸ καθολικὸν κέρδος, ἐπειδὴ ἠδύνατο νὰ ἀρίνη νὰ κυκλοφορῶσι τὰ κεφάλαιά της (καπιτάλια), εἰς τὰς ἐκεῖ καταστημένους ἐμπορικὰς οἴκους ἄλλων ἐθνῶν πρὸς 5 ἕως 6 τὰ ἑκατὸν, διότι οἱ συνήθεις τόκοι εἰς τὴν Ἀνατολὴν τρέχουσι πρὸς 20 τὰ ἑκατὸν ⁴⁾. Τὸ ἐμπόριον τῶν Ἰταλῶν εἰς τὴν Ἀνατολὴν ἠδύνατο διὰ πολλὰς αἰτίας νὰ λάβῃ μεγάλην αὐξήσειν κατὰ τῆτον τὸν αἰῶνα.

Α' Ἐπειδὴ τὰ Γερμανικὰ ἐργόχειρα, ἐξαιρέτως δὲ τὰ μάλλινα ἐλαφρὰ ἱφάσματα καὶ τὰ κοντὰ πράγματα ⁵⁾ εὐρήκαν εἰς τὴν Ἀνατολὴν πολλὰ καλὴν πώλησιν.

Β'

¹⁾) Αὐτὰ εἶναι τὰ λεγόμενα Draps de Perille καὶ κοινοῦς σεράλια, παρὰ δὲ τοῖς Ἰσπανοῖς σαλ-τζοχὰ, εἰς τὰ ὑποῖα τὰς ὑπερέβησαν οἱ Ἄγγλοι εἰς τὰς καθ' ἡμᾶς χρόνους, κατὰ τε τὴν ποιότητα καὶ κατὰ τὰ ζῶη-ρα καὶ διαρκῆ χρώματα, καὶ ἰούτως ἐμιμήθησαν οἱ Ἰσχυοποιοὶ τῆ Ἰνδιαν, οἵτινες κατασκευάζουσι τὴν σήμερον τὰ πλείοτα ζῶχα αὐτῆ τῆ εἴδους.

²⁾) Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τῶν Γάλλων, τὴν ὑποδύλοισιν τῆς Ὀλλάνδης καὶ τῆς Ἰταλίας, καὶ ἐν ᾗ πᾶσι σχεδὸν ἡ Ἰνδιαν κατεταράττετο καὶ ἐκατρίκει ὑπὸ τῶν Γάλλων, οἱ Ἄγγλοι ἀπέκτισαν τοιαύτην ὑπεροχὴν εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς, τῆς Ἰνδίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ὥστε νομίζω, ὅτι ὑπερέβησαν πάσας ἄλλας τὰς ἐμπορευομένας πολιτείας, καὶ ἐκείνας τὰς διαβοήτους τῆς ἀρχαιότητος, τῶν Φοινίκων δηλ. καὶ τῶν Καρχηδονίων.

³⁾) Χαϊέπ (Βέρροια τῆς Συρίας), πόλις μεγάλη καὶ τῆς Συρίας ἡ πρωτεύουσα, κεῖται παρὰ τινὶ μικρῶν ποταμῶν, ὅς τις μετὰ ὀλίγων ὁρίων εἰσέρχεται ἀπὸ τὴν πόλιν ἀφανίζεται εἰς τὴν γῆν. ἔχει ἐμπόριον μεγαλυτάτον, ἐπειδὴ εἶναι τὸ κέντρον τῆ μεταξὺ τῆ Περσικῆ κόλπου καὶ τῆς Μεσογείας θαλάσσης.

⁴⁾) Ὁ κοινότερος τόκος ἐν τῇ Ἀνατολῇ εἶναι 12 εἰς τὰ ἑκατὸν.

⁵⁾) Κοντὰ πράγματα ἐννοῦνται ἰδῶ ὅσα δὲν ἔχουσιν ἔκτασιν διὰ νὰ με-

Περὶ τῆς Ὀφελείας τῆ Ἐμπορίας.

Τὸ ἐμπόριον εἶναι τόσον ἀναγκαῖον εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος, ὥστε ἀνευ τῆς δὲν ἰδύνατο μήτε τὸ ἥμισυ τῶν ἀνθρώπων, τὲς ὁποῖες τῶρα τρέφει ἡ γῆ, νὰ ζήσῃ ἐπ' αὐτήν, Ἐπειδὴ

Α.) Ἡ ποιότης τῆ μεγαλητέρας μέρους τῆς γῆς, εἶναι τοιαύτη, ὥστε ἡ διατροφή τῶν ἀνθρώπων μόνον μὲ μέγαλον κόπον ἢμπορεῖ νὰ ἀποκτηθῇ ἐξ αὐτῆς.

Β.) Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀναλαμβάνει αὐτὸν τὸν κόπον τῆς γεωργίας ἀνευ ἀνάγκης, ἢ ἀνευ τῆς πρὸς τὸ κέρδος ἐλπίδος. Μεταξὺ τῶν ἀρχαίων ἐθνῶν ἦτον ἡ βία καὶ ἡ δουλεία, δι' ὧν ἠναγκαζέτο τὸ πλειότερον μέρος τῶν ἀνθρώπων, νὰ ἀναλάβωσιν αὐτὸν τὸν κόπον. Εἰς ἐκεῖνα τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα δὲν ἐγνώριζον τὴν δουλείαν, ὁ ἐλεύθερος ἄνθρωπος συνήθως δὲν ἐπεχειρίζετο τὴν γεωργίαν, ἀλλὰ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τὸ κυνήγιον, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν κλίσιν τῆ νὰ ἀφήσῃ τὸν ἐξατμισμένον τόπον τε καὶ νὰ μεταβῇ εἰς ἄλλον, ὅς τις τῷ ἐφαίνετο καλλίτερος.

Γ.) Ὁ παραδιδόμενος εἰς τὴν γεωργίαν, διὰ τὸ πολίπονον θέλει ἐργάζεται μόνον διὰ τὸ ἀναγκαῖον ἑαυτῷ τε καὶ τοῖς οἰκείοις αὐτῆ, καὶ ἄλλως δὲν θέλει καθυποβάλλει ἑαυτὸν εἰς τὸν κόπον, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ καταβάλλῃ, εἰ μὴ ὅταν ἡ ἐλπίς τῆ κέρδους τὸν ἐρεθίζει εἰς τῆτο.

Δ.) Ἐὰν ὅμως δὲν ἐργάζεται ἐπὶ σκοπῷ πλεονασμοῦ, ὅταν τύχῃσι χρόνοι ἄκαρποι, ἢ δι' ἄλλα τυχηρὰ, δυστυχεῖς, θέλει πάθει ἔλλειψιν καὶ εἰς τὸ πλέον χρειώδη δι' αὐτὸν, καὶ τότε θέλει βαρυνθῆ τὴν γεωργίαν, καὶ θέλει ζητεῖ τὴν τροφήν τε διὰ τῆς κτηνοτροφίας καὶ τῆς κυνηγίας.

Ε.) Ὅπως τρέφονται οἱ ἄνθρωποι μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τελευταῖον τρόπον, ἐκεῖ ἡ γῆ δὲν δίδει τὴν ἀναγκαῖαν τροφήν, μήτε εἰς τὸ ἥμισυ μέρος τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὲς ὁποῖες ἰδύνατο νὰ δώσῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, εἰς ἔγεωργεῖτο κατὰ τὸ δέον.

Ε

5.

Σ. Ἐπειδὴ μόνον τὸ ἐμπόριον δύναται νὰ εἰσὴ εἰς τὸν ἀναλαμβάνοντα τὸν κόπον τῆς γεωργίας, ἐλπίδα κέρδους ἐκ τῆς πωλήσεως τῆ περισσεύματός τε, εἶναι πρόδηλον, ὅτι χωρὶς τῆς, ἔπρεπεν ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἐπὶ τὴν κτηνοτροφίαν, ἢ νὰ εἰσαχθῇ πάλιν ἢ δεῖμία (σκλαβία). Κατὰ τὸ πρῶτον, θέλει ἐλαττωθῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸ ἡμισυ, καὶ εἰς τόπον: τινὰς ἴσως καὶ ἕως εἰς τὸ τρίτον. Κατὰ τὸ δεῦτερον δὲν ἤθελε θυνηθῆ ὁ ἀνθρώπος νὰ διαρκέσῃ τελαχισον ἐν τῇ νῦν καταστάσει τῆς διοικήσεως τῶν πεπολιτευμένων ἐθνῶν.

Ζ. Διὰ τῆ ἐμπορίας αὐξάνουσιν ἐν γένει αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπισημαί. Δι' αὐτῆς ζῶσι πάντα τὰ ἔθνη καθ' ὅλας τὰς ζώνας ὡς ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ χώρᾳ. Ἡμποροῦσι διὰ τῆ ἐμπορίας, τὸ ὅποιον ἠνωσεν ὅλον τὸν κόσμον, ἰὰ κάμωσι τὰς ἐφευρέσεις των γνωσὰς καὶ νὰ τὰς μεταδώσωσιν ἀμοιβαίως. Ὁ πραγματευτῆς ἐπ' ἐλπίδι τῆ κέρδους ἀναδέχεται εἰς τὸ ἐμπόριόν τε πάντα τὰς κινδύνους καὶ τὰς κακοπαθείας, καὶ διὰ τὸ ἐμπόριον ἔγιναν αἱ μεγαλώταται ἀνακαλύψεις εἰς ὅλα τὰ εἶδη τῶν ἐπισημῶν. Ἡ Ἀμερικὴ ἤθελεν εἶναι ἴσως ἕως τῆς σήμερον, ἢ ὅλη ἢ κατὰ τὸ πλείστον μέρος ἄγνωστος, ἀνίσως δὲν ἤθελε εἰσὴ τὴν αἰτίαν εἰς τῆτο ἢ ἐλπίς τῆς δόξης καὶ τῆ κέρδους διὰ τὴν πραγματείαν.

Η. Διὰ τῆς βοήθειας τῆ ἐμπορίας ἠδυνήθημεν νὰ ἀνταλλάξωμεν τὰ ἐδικὰ μας φυσικὰ καὶ τεχνητὰ προϊόντα, γεννήματα τῶν ψυχρῶν κλιμάτων, μὲ τὰ γινόμενα εἰς τὰ θερμότερα κλίματα. Ἐκεῖνο ὅπερ ἔχει περισσὸν ἐν ἔθνος, καὶ ἐν ἄλλο τὸ ὑστερεῖται, ἠμπορεῖ νὰ τὸ λάβῃ αὐτὸ διὰ τῆ ἐμπορίας. Ἐν γένει φαίνεται εἰς τὰς καιρὰς ἡμῶν, ὅτι πᾶσα χώρα γεννᾷ κάθε προϊόν, διότι ἐν πάσῃ χώρᾳ εὐρίσκεται πᾶν ὅ, τι γίνεται εἰς ὅποιονδήποτε μέρος τῆ ἐμπορευομένου κόσμου, καὶ ἐκεῖ δύναται τις ἰὰ τὸ ἀποκτήσῃ ἢ δι' ἀλλαγῆς ἄλλων προϊόντων, ἢ διὰ μετρητῶν χρημάτων. Ὅθεν αἱ ἀβρότεραι ἡμῶν χρεῖαι δύνανται ἀνεθυσκολίας νὰ αὐξήσωσι, καὶ ἡ ἐπίγειος ἡμῶν εὐδαιμοσύνη νὰ πληθυνθῇ.

Προ-

Προδιοίξεις.

Πραγματευτής εκείνος είναι άξιος να ονομάζεται, ός τις αγοράζει ποσότητα τινά πραγματειών, έχ' ίνα τας μεταχειρισθῆ αὐτός, ἀλλ' ἐπί σκοπῷ να τας πωλήσῃ πάλιν με κέρδος. Εἰς αὐτὸν εἶναι ἀδιάφορον, ἂν αἵται αἱ πραγματεῖαι προήχθησαν διὰ τῆς φύσεως, ἢ διὰ τῆς φιλοπονίας τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸ τὸ ἐμπόριον λέγεται Οἰκειὸν ἐμπόριον.

Τὰς Πραγματεὺς ἤμπορεῖ τις να τὰς διαιρέσῃ ὡς πρὸς τὴν ἐπισήμην καὶ γνῶσιν των εἰς τρεῖς κλάσεις.

Α. Εἰς τὰς μετερχομένους μόνον ἓν εἶδος ἐμπορίας, καὶ μὴ ἔχοντας σκοπὸν να κάμωσιν ἄλλο εἶδος, τὰς δὲ με αὐτὸ ἠνωμῆνας ὑποθέσεις, τὰς ὁποίας αὐτοὶ ἀγνοοῦσι, τὰς ἐνεργῶσι δι' ἄλλων ἀνθρώπων με πληρωμῆν.

Β. Εἰς τὰς ἔχοντας ἱκανότητα, να λαμβάνωσι μετοχὴν εἰς πᾶν ἐμπορικὸν ἔργον, καὶ να τὸ ἐνεργῶσι διὰ τῆς ἰδίας φροντίδος των.

Γ. Εἰς τὰς ὄντας ἱκανὰς καὶ τὰ δίδωσι συμβεληὴν διὰ τὸ κοινὸν καλὸν τῆ ἐμπορίας.

Ὅθεν διαιρῶνται προσφνέσατα αἱ γνῶσεις, τὰς ὁποίας ἀναγκαιῶς πρέπει να τὰς ἔχη ὁ πραγματευτής :

Α. εἰς ἀπαραιτήτως ἀναγκαιῶς, καὶ αὐται διαιρῶνται :

α. εἰς προπαρασκευασιακά :

- 1) τὸ γράψιμον,
- 2) τὰς λογαριασμῆς,
- 3) τὴν γνῶσιν τῆς μητρικῆς γλώσσης.

β. εἰς κυρίως ἐμπορικὰς εἰδήσεις :

- 1) τὸ γνωρίζειν τὰς πραγματείας,
- 2) τὴν ἐμπορικὴν πράξιν,
- 3) τὴν τέχνην τῶν κατασίχων.

Ἐκαστον τῶτων, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἐκτίσεως τῆ ὑπὸ τῆ πραγματεὺς ἐνεργουμένης ἐμπορίας.

Β. Εἰς ἐπισήμας, αἱ ὁποῖαι σχηματίζουσι τὸν τέλειον

πραγματευτήν. Εἰσὶ δ' αἵται ὁμοίως :

α. προπαρασκευαστικαί :

1) ἡ Γεωγραφία,

2) ἡ Πολιτικὴ νέα ἰσορία τῶν ἐμπορευο-
μένων ἐθνῶν,

3) ἡ Ἰσορία τῆς ἐμπορίας,

4) αἱ ξέναὶ δεάλεκτοι.

β. ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας χρειάζεται τις διὰ τὰς ἰδί-
ας ὑποθέσεις τε.

Ἦτοι εἶδησιν

1) τῆς ἐντελῆς ἐμπορικῆς ἐπισήμης,

2) τῶν νομισμάτων,

3) τῶν τεχνουργίων καὶ ἐργοχείρων,

4) τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν,

5) τῶν ἐμπορικῶν Νόμων, ἐντοπίων καὶ ξέ-
νων.

Εἰς αὐτὰς τὰς ἀναγκαίας εἰς τὸν πραγματευτὴν εἰδήσεις,
δύναται νὰ συναριθμηθῶσιν ἔτι καὶ αἱ ἀκόλουθοι :

Ἡ γνῶσις τῶν τεχνουργίων καὶ ἐργοχείρων προϋποτίθησιν εἰ-
δησιν Μηχανικῆς καὶ Σχεδιασικῆς.

Ἡ γνῶσις τῆς Νομισματικῆς, καὶ μάλιστα τῶν τεχνουργίων τῆς
χρυσίης καὶ τῆς ἀργυρίης ἀπαιτεῖ εἰδησιν Χημικῆς καὶ Βασανι-
σικῆς ¹⁾).

Ὁ Ναύκληρος (Καραβοκύρης) ἔχει χρεῖαν τῆς Ναυπηγικῆς.

Ὅς τις ἔχει τέχνην τινὰ, διὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ οἰκοδο-
μῶνται πολλαὶ οἰκοδομαί, χρειάζεται νὰ ἔχη εἰδησιν τινὰ τῆς
Ἀρχιτεκτονικῆς ἐν γένει.

Ὁ Ἰλοπώλης (Ματεριαλίστης) χρειάζεται τὴν Φυσικὴν ἰ-
σορίαν.

Μετ' αὐτὴν τὴν προεισαγωγικὴν ἐξήγησιν κρίνω ἀναγκάσιον,
νὰ μεταβῶ εἰς τὰ παντοδαπὰ εἶδη τῆς ἐμπορίας.

ΚΕ-

¹⁾ Βασανισικὴ εἶναι ἡ τέχνη, δι' ἧς δοκιμάζεται τὸ χρυσίον καὶ τὸ ἀρ-
γύριον ποίας ποιότητος εἶναι, δηλ. πόσον ἀπέχει τῆς φυσικῆς τε
καθαρότητος, γίνεται δὲ αὕτη διὰ τῆς τριψίματος τῆς μετάλλου ἐπά-
νω εἰς πέτραν σκληρὰν μαύρην, ἣτις ὀνομάζεται ἐκ τούτου Λίθος
Βασανισικὸς, κυρίως δὲ καὶ ἀκριβέστερον διὰ τῆς ἀναλύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ. Α'

Περὶ τῶν διαφορῶν τρόπων, καθ' ἑς ἑνεργᾶται τὸ Ἐμπόριον.

§. 1.

Τὸ ἔμπόριον ἐν τῇ μεγάλῃ ἀπλότῃ καθ' ἣν συνέση κατ' ἀρχάς, καὶ καθὼς εἰσέτι γίνεται εἰς πολλὰ ἔθνη, τὰ ὅποια ὀλίγας χρείας ἔχουσιν, εἶναι ἀπλή, τε, ἀνταλλαγὴ ἀνευ κυρίων χρημάτων. Αὕτη ἡ ἀμοιβαία ἀνταλλαγὴ τῶν πραγματειῶν προϋποτίθησιν, ὅτι εἰρίσκω τινὰ, ὃς τις ἔχει τοσαύτην χρείαν ἀπὸ τὸ πρᾶγμα, τὸ εἰς ἐμὲ περιττὸν, ὅσῃν ἔχω ἐγὼ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ζητῶ νὰ ἀλλάξω. Αὕτη ἡ προϋπόθεσις ὅμως ἀρμόζει μόνον εἰς τὰ πλέον ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ζῆν πράγματα. Διὰ δὲ τοιαῦτα εἶδη ἀπὸ τὰ ὅποια ἔχει ὀλιγωτέραν χρείαν ὁ ἄνθρωπος, εἶναι πολὺ δυσκολώτερον, νὰ εὔρη τινὰ, ὃς τις νὰ τὰ χρειάζεται, καὶ ἀνίσως εὔρωμεν διὰ τὰ πράγματα ἡμῶν τοῖστον τινὰ, πολλάκις δὲν χρειάζομεθα ἡμεῖς τὰ πράγματα, τὰ ὅποια μᾶς προσφέρει διὰ τὰ ἐδικάμας. Εἰς τὰς Ἀβυσσινὲς ὁ ξένος πραγματευτὴς δὲν φέρει πραγματείας ἑτέρας εἶδους, εἰ μὴ ἅλας, διότι ὁ τόπος των τοῖς δίδει ὅλα τὰ ἄλλα ἀναγκαῖα πράγματα πρὸς τὴν λιτότητα τῆς ζωῆς των, πλην τῆς ἅλατος. Καὶ τὰ προϊόντα των δὲν ἤθελον τὰ δώσει διὰ κἀνὲν ἄλλο ξένον πρᾶγμα, εἰ μὴ διὰ ἅλας.

§. 2.

Μεταξὺ τῶν πεπολιτευμένων ἔθνων ὅμως δὲν δύναται νὰ σαθῇ τὸ ἀνταλλακτικὸν ἔμπόριον εἰς τὴν αὐτὴν ἀπλότητα, διότι εἰς αὐτὰ ἔρχονται πολλαὶ πραγματεῖαι εἰς τὸ ἔμπόριον, καὶ πολ-

πολλά συχνάκις συμβαίνει, ὅτι ὁ εἷς χρειάζεται τὰς πραγμα-
τείας τῆ ἄλλης, χωρὶς νὰ ἔχη χρεῖαν αὐτὸς ἀπὸ τὰς ἐκείνης. Ἐκεῖ-
νος λοιπὸν πρέπει νὰ ἠμπορῇ νὰ προφέρῃ εἰς τῆτον πράγματι,
τὸ ὁποῖον νὰ τῷ ἀρέσκη, καὶ αὐτὸς νὰ εἶναι βέβαιος, ὅτι εὐρί-
σκει ἄλλης ἰσασαὶς δι' αὐτὸ τὸ πράγμα. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸ τὸ ἐμ-
πόριον σχεδὸν ἐπαυσε δι' ὅλην, θέλω νὰ ἀρχίσῃ, ἀφορῶν τὸ ἀν-
τικείμενον τῆ ἐμπορίας, ἀπὸ τὸ ἐμπόριον τῶν προϊόντων.

§. 3.

Αὐτὸ εἶναι, ὅταν ἓν ἔθνος πραγματεύηται μὲ ἐκείνας τὰς
πραγματείας, τὰς ὁποίας γεννᾷ ὁ τοῖος τῆ, οἱ εἰς αὐτὸν ἀνή-
κοντες ποταμοὶ, ἢ αἱ θάλασσαί τὰς ὁποίας πλέει. Ὅταν τῆ
ἔθνος ἔχον πολλά ἀπὸ αὐτὰ τὰ προϊόντα, ἠξέυρη νὰ τὰ κάμη τό-
σον εὐάρετα εἰς τὰς ξένους τόπους, ὥστε νὰ τὰ ἀγοράζωσι μετὰ
προθυμίας, ἢ καταντῶσι νὰ γίνωνται εἰς αὐτὰς ἀναγκαῖα, δύ-
ναται νὰ χαίρηται ἐν γένει μίαν καλὴν ζυγασθμίαν τῆ ἐμπορίας.
Τὰ κρασία τῆς Γαλλίας, τὰ ὁποῖα φέρονται π. χ. εἰς Ἀμβέρ-
γον, ἀνήκουσιν εἰς τὸ τῶν προϊόντων ἐμπόριον. Αὐτὸ τὸ ἐμ-
πόριον εἶναι τὸ πῖνον ξερεθόν, ὡς θεμεῖ ἰέμενον συνήθως ἐπὶ τὰ
χρειώδη ἑνὸς τόπου. Ὅθεν τόσον μᾶλλον εἶναι ἡ πώλησίς τῆ βε-
βαιωτέρα, μ' ὅλον ὅπῃ τὰ προϊόντα εἶναι ὑποκεμένα εἰς με-
ταβλητὰς τιμὰς, κατὰ τὰς καιροὺς καὶ τὰ περιστατικά. Τώρα ὅ-
μως εἰς τὰ ἐμπορευόμενα ἔθνη ἐπροχώρησε τὸ πράγμα τόσον,
ὥστε σπανίως ἐξάγεται προϊόντι πάντῃ ἀνέργασον, χωρὶς ἰὰ γέ-
νη ἐκ τῆ αὐτῆ προεργασίας τῆ μεγάλη ἢ μικρὰ, ἰεπτοτέρα ἢ χον-
δροτέρα, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ τὴν πληρώσῃ ὁ ξένος, ὅστις ἀ-
γοράζει αὐτὰ τὰ προϊόντα. Δὲν εἶναι τώρα καθὼς τὸ πάλαι,
ὅτε π. χ. ἡ Σβεκία ἐπέλεξε τὸ ὠμὸν σίδηρόν τῆς εἰς τὰς Ἀνατο-
λικὰς πόλεις ¹), αἱ ὁποῖαι ἠξέυρον τὴν τέχνην νὰ τὰ ἀνα-
λύα-

¹) Hansetædte, πόλεις τῆς Γερμανίας καὶ ἔξω τῆς Γερμανίας, συνδε-
δεμέναί μὲ ἐμπορικὸν δεσμὸν ἀνεξάρτητοι. Τὸ ὄνομα αὐτὸ προέ-
γεται ἐκ τῆς Γερμανικῆς λέξεως Hansa Hanse ἢ Hauze, ὅπερ δηλοῖ
συμφωνίαν ἢ ἐμπορικὴν συνοφίαν. ἦσαν δὲ αὐταὶ 72 τὸν ἀριθμὸν,
διηρημέναι εἰς τέσσαρας κλάσεις. Ἡ πόλις Ἀμβέργον ἔκαμε τὴν
ἀρχὴν τῆ συνοδέου, ἢ τῆς μετὰ τῆς Βρέμης καὶ Λιβέκης περὶ τὰ
τέλος τῆ ἰβ' καὶ εἰς τὰ μέσον τῆ ἐπομένου αἰῶνος ἐπλήτησε διὰ τῆ ἐμ-

λίωσιν, καὶ ἔπειτα ἐπώλεν πάλιν εἰς τὰς Σφέρες μὲ κέρδος τὸ ἰδιόντων σίδηρον. Μὲ κᾶποια προϊόντα δύναται νὰ γένη τέτο εἰσέτι, ὡς π.χ. μὲ τὸ μαλλίον, τὸ ὑποῖον ἀγοράζοντες οἱ Ἄγγλοι εἰς τὴν Ἰσπανίαν πωλοῦσι τὰ ἐξ αὐτῆ κατασκευασθέντα ῥοχα εἰς τὰς ξένες τόπας, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἰσπανίαν. Διὰ τὸτο λέγομεν, ὅτι εἰς τὴν Ἰσπανίαν τὰ ἐργόχειρα εἶναι εἰς κακὴν κατάστασιν.

Ἐπρεπεν ἐν γένει ἕκαστον ἔθνος νὰ ἐπιμελήται νὰ κατεργάζηται τὰ προϊόντα τῆς ἐπικρατείας τῆς, ὅσον εἶναι δυνατόν, καὶ ἐν τοιαύτῃ καταστάσει νὰ τὰ δίδῃ εἰς τὰς ξένες, μὲ τῶν ὁποίων τὴν ζημίαν ζῶσι χιλιάδες ἀνθρώπων εἰς τὸν τόπον, εἰς ὃν ἀνήκουν αὐτὰ τὰ προϊόντα, οἱ ὁποῖοι τὰ προεργάζονται ἢ τὰ τελειοποιῦσι. Καὶ αὕτη εἶναι τῶντι ἢ κινή πολιτικὴ τῆ ἐμπορίας κατὰ τὰς νῦν καιροῦς, ἢ τις δὲν φυλάττεται ὅμως πανταχῶ κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον, καὶ πρὸς τέτοις, πολλάκις δι' αἰτίαν παντοδαπῶν σχέσεων, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ φυλάττηται πάντοτε ἐντελοῦς. Διὰ τὸτο πρέπει ἐνίοτε νὰ δίδωνται τὰ προϊόντα

πορίας τῆς ναυτιλίας, καὶ αὗται αἱ 3 πόλεις ἦσαν τότε ἡ Καταθήκη τῶν ἐργοχείρων τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Γερμανίας. Μετὰ καιρὸν κατὰ τὰ 1207 ἔτος προσελάβον καὶ τὴν πόλιν Βραυνοσβαίγ, εἰς τὸν σύνδεσμον, ἐν ἧ εἶχον μεγάλας καταθέκας πραγματειῶν, αἱ ὁποῖαι ἐρχοντο ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν ἄνω Γερμανίαν, καὶ ἐπέλλοντο εἰς τὰ βόρεια μέρη. εἰς αὐτὸν τὸν σύνδεσμον ἔπειτα προσετέθησαν καὶ ἄλλαι πόλεις, ὡςτε κατὰ τὸ 1494 ἐφθάσαν εἰς τὸν σημεῖοθέντα ἀριθμὸν. Ἡ πόλις Λυβέκη ἦτον ἡ κεφαλὴ τῆ συνδέσμου, διορίζουσα τὰς συνελύσεις, σφραγίζουσα τὰ ἐκδιδόμενα γράμματα καὶ φυλάττουσα τὸ κοινὸν θησαυροφυλάκιον καὶ τὸ γραμματοφυλάκιον μετὰ τῆς καγγελαρίας. Αὐτὸς ὁ σύνδεσμος τῶν ἐμπορικῶν πόλεων, ὅς τις εἰς ἐν διάστημα καιροῦ εἶχε μεγάλην δύναμιν, καὶ ἔδιδε νόμους εἰς τὰ βόρεια Βασίλεια, κατὰ τὸν 15' αἰῶνα ἐπλησίασεν εἰς τὸ τέλος τῆς, ἐπειδὴ διὰ τὴν εἴρεσιν τῆς Ἀμερικῆς, καὶ διὰ τὸν νέον δρόμον τῶν Πορτογάλων διὰ τὰς Ἰνδίας πρὸς τὴν Ἀφρικὴν, τὸ ἐμπόριον ἔλαβεν πάντη νέαν μορφήν καὶ θέσιν, μάλιστα διάφοροι πολιτεῖαι ζηλεύουσαι τὰ παλαιὰ κέρδη τῶν περιέκοψαν τὰς ἐλευθερίας τῆς ναυτιλίας τῶν, καὶ ἐνεθάρρουναν τὰς ἰδίους ὑπηκόους εἰς τὰ τῆ ἐμπορίας ἐπιχειρήματα. Τώρα δὲ μόνον αἱ πόλεις Ἀμβρῦγον, Λυβέκη καὶ Βρέμη συνιστοῦσι τὸν παλαιὸν Ἀνσευτικὸν δεσμὸν, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸ 1641 συνιδέθησαν ἐκ νέου.

όντα εἰς τὰς ξένους, ὡς π. χ. εἰς τὰς Ἀγγλους, οἱ ὀπείοι διὰ τὰς μηχανάς των, καὶ δι' ἄλλα περιζατικά, δύνανται νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὰ τὴν τελευταίαν ἐργασίαν πολλὰ ἐντελέστερον παρὰ πᾶν ἄλλο γένος.

§. 4.

Εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν προϊόντων ἀνήκει εἰς τὰς καιρὸς ἡμῶν καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν Ἀποικιῶν (Coloniehandel).

Ἐξ ὅτε τὸ ἐμπόριον τῆς Ἰνδίας δὲν ἐνεργεῖτο πλέον διὰ τῆς Ανατολῆς, ἀλλ' ἀνεκαλύφθη ὁ δὲ ἐκεῖ δρόμος διὰ θαλάσσης, ἐξαιρέτως δὲ ἐξ ὅτε ἔγινε γνωστὴ εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἢ Ἀμερικῆς, ἐκάστη Εὐρωπαϊκὴ πολιτεία, ἣτις εἶχε δύναμιν τινὰ θαλάσσιον, ἠγωνίσθη νὰ ἵποτάξῃ μεγάλως ἢ μικρὸς τόπος αὐτῆ τῷ μέρει τῆς Κόσμου, διότι εἰς αὐτὰ τὰ θερμότερα κλίματα εἰρίσκονται, ἢ ἠδύναντο νὰ γένωσι πολλὰ προϊόντα, τὰ ὅποια εἶχον κατασαθῆ εὐάρεστα εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς, δὲν ἦτον δυνατὸν ὅμως νὰ προκόψωσιν εἰς τὴν Πατρίδα των. Αὐτὸν τὸν καιρὸν ἠμπορεῖ τις νὰ τὸν θεωρήσῃ ὡς κυρίαν ἐποχὴν, ἐξ ἧς μετεβλήθη σχεδὸν δι' ὅλη ὁ βίος τῶν ἐμπορευομένων, κατ' ἐξοχὴν ὅμως ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Αναρίθμητον πλῆθος πραγματειῶν, πρότερον ἀγνώστων ἔλαβον ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν πάντοτε πλειοτέραν ζήτησιν, καὶ τέλος πάντων κατέξησαν ἐπὶ τῶν ἡμετέρων ἡμερῶν τὸ πρῶτον ἀντικείμενον τῆς ἐμπορίας. Οἱ κάτοικοι τῶν βορείων τόπων τῆς Εὐρώπης κατ' ἐξοχὴν ἐπεμελήθησαν αὐτὸ τὸ ἐμπόριον, εὐρόντες μάλιστα τὰ προϊόντα αὐτῶν τῶν θερμῶν τόπων πολλὰ ἀρμόδια εἰς τὴν γευσίν των καὶ εἰς τὴν ἐκάστοτε τρυφὴν των.

§. 5.

Ὅθεν ἡ φύσις τῆς πράγματος ἀπῆτει νὰ ἀγωνισθῶσι διὰ νὰ ξερεώσωσι τὴν ἀπόκτησιν τῶν τόπων ἐκείνων, οἳ τινες ἦσαν ἱκανοὶ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὰς ὅλα αὐτὰ τὰ προϊόντα, τὰ ὅποια ἐνηριόθμεν ἤδη εἰς τὰς ἀπαραιτήτας χρείας των.

Κατὰ πρῶτον λοιπὸν ἐξῆλθον διὰ νὰ κυριεύσωσι τόπους, καὶ διὰ τὴν ὑπεροχὴν των εἰς τὰ πολεμικὰ ἐπέτυχον ταχέως, νὰ καθυποτάξωσι τὰς ἀθῶες φυσικὰς ἀνθρώπους τῆς Ἀμερικῆς, καὶ νὰ

τὰς

τὸς βιάσῃσι νὰ τοῖς δώσωσιν ἀμισθὶ τὰ πολυπόθητα αὐτοῖς προϊόν-
 τα. Ἡ ἐφύτευσαν αὐτοὶ μόνοι παντοδαπὴ φυτὰ, προσήκοντα εἰς
 τὴν γῆν τῆς τόπῃς, ἐξ ἧς ἠδύναντο νὰ καταλάβωσιν, ὅτι τὰ ἐξ αὐτῶν
 γινόμενα προϊόντα ἦτον δυνατὸν νὰ μετακομισθῶσι μὲ κέρδος.
 Ἐννοεῖται δὲ ἀφ' ἑαυτῶν, ὅτι ἕκαστον ἔθνος, τὸ ὁποῖον εἶχεν
 ἓνα τοιοῦτον τόπον, ἐζήτην νὰ ἐμποδίσῃ πᾶν ἄλλο γένος ἀπ' αὐ-
 τῶν, οἰκειοποιεῖτο δὲ καὶ ἠσφαλίζετο διὰ τὸν ἑαυτὸν τε μόνον
 ὄλον τὸ ἐπ' αὐτὸν τὸν τόπον καὶ ἐκεῖθεν γινόμενον ἐμπόριον.
 Ἐν τοιοῦτον κτῆμα εἰς χώραν μεμακρυσμένην λέγεται Ἀποικία
 (Colonie), καὶ ὁ τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει, Μητρό-
 πόλις. Ὅταν τοιαύτη τις ἀποικία πρέπη νὰ γένη πολλὰ ἀ-
 φέλιμος εἰς τὴν Μητροπόλιν, εἶναι καθέως ἀναγκαῖον τὸ νὰ
 εἶναι τὸ κλίμα, ἡ γῆ καὶ τὰ προϊόντα διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ τῆς
 Μητροπόλεως, ἐπειδὴ ἄλλῶς ἢ Μητρόπολις πάντοτε θέλει προ-
 τιμᾶται, καὶ εἰς θέλει νομίζει ἀξίον τὸν κόπον τῆς νὰ κα-
 τοικήσῃ εἰς τοιαύτην ἀποικίαν διὰ τὸ ἐμπόριον.

§. 6.

Τὸ ἐμπόριον τῶν ἀποικιῶν ἐφθασεν ἤδη ἐν τῇ Εὐρώπῃ εἰς
 τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε τὸ ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἔχει τὰς πλειοτέρας
 καὶ καλλιτέρας ἀποικίας, ἔχει μεγάλα κέρδη ἀπὸ τὴν ζυγοσα-
 θμίαν τῆς ἐμπορίας. Ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εἶναι ἡ Ἀγγλία, ἡ
 ὁποία διὰ τῆς θέλει σύρει πάντοτε τὰ μετρητὰ χρήματα ἀπὸ
 τὴν ξερειάν διὰ τὰς πραγματείας τῶν ἀποικιῶν καὶ τῶν τε-
 χνεργειῶν τῆς.

§. 7.

Ἐδὼ ἀνήκει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ κενὸν ἔ-
 θνος νὰ ἐνεργήσῃ σημαντικὸν ἐμπόριον τῶν ἀποικιῶν εἰς μακρο-
 νὰς τόπῃς, ἢ τὸ ἐλάχιστον δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἐνεργήσῃ διὰ πολὺν και-
 ρόν, μὴ ἔχουσα σημαντικὴν θαλάσσιον δύναμιν. Διότι εἰάν
 δὲν ἔχῃ τοιαύτην, ἄλλο ἔθνος ἰσχυρότερον καὶ ζηλότυπον θέ-
 λει συγχύσει ταχέως τὸ ἐμπόριόν τῆς, καὶ εἰάν τύχῃ νὰ συμβῇ
 πόλεμος, θέλει τὸ κρητεῖ πᾶντῃ μεμακρυσμένον ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐμ-
 πόριον. Ἐν ταύτῃ τῇ καταστάσει κυριεύεται ὑπὸ τῆς ἐχθρῆς ἢ
 τοιαύτη ἀποικία ταχέως, ἢ ὑποπίπτει εἰς ἐσωτερικὰς κατασρο-
 φὰς,

φάς, ἐπειδὴ οἱ φητεύοντες ἐπὶ τὰς ἀποικίας τὰ προϊόντα, εἶναι ἄνθρωποι, διαζόμενοι εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον μετὰ μεγίστης σκληρότητος, μεταχειρίζονται λοιπὸν πᾶσαν εὐκαιρίαν, νὰ ἀποσπασθῶσιν ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Δεσποτίας, καὶ ἐὰν αὐτοὶ ἦσαν πολλὰ σκληροὶ ἢ ὠμοὶ καὶ ἀπάνθρωποι, νὰ ἐκδικηθῶσιν εἰς τὰ ὑποκειμένα των, ἢ εἰς τὰ ὑπάρχοντά τωι. Τοιαῦτα παραδείγματα ἡμυμπορῶμεν νὰ εὕρωμεν παραπολλὰ ἐν τῇ Ἰσορίᾳ τῶν διαφόρων Ζαχαρονήσων κ. τ. λ. τῆς δυτικῆς Ἰνδίας...¹⁾.

§. 8.

Όταν γένη τοιοῦτον ἐμπόδιον τῆς κοινωνίας τῆς Μητροπόλεως μετὰ τὰς ἀποικίας της, παρακινῶνται καὶ οἱ ἐκεῖ ἐλεύθεροὶ κάτοικοι, νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τινὰς ὀχληρὰς ὑποχρεώσεις. Τοιοῦτον παράδειγμα ἔδωκαν κατὰ τῆς νεωτέρας χρόνης αἱ ἠνωμένα πολιτεῖαι τῆς Βορείᾳς Ἀμερικῆς²⁾.

Μ' ὅλον τῆτο πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι δὲν ἀποσπῶνται ὅλαι αἱ ἀποικίαι ὁμοίως, ὅταν ἅπαξ συνεθισθῶσιν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως διατεταγμένην αὐταῖς διοίκησιν, καὶ ἔχουσιν αἰτίαν νὰ εὐχαριστῶνται εἰς τὴν κατάστασίν των κατὰ τὰ φρονήματά των. Κατὰ τὸ 1650 οἱ Ὀλλανδοὶ εἰσβαλόντες εἰς τὴν Βρασιλίαν, εὗρηκαν εἰς τῆς ἐκεῖ κατοίκους τοιαύτην ἀποροφὴν κατ' αὐτῶν, ὡς μόνον μετὰ βίαν ἠδυνήθησαν νὰ σαθῶσιν ἐκεῖ ὀλίγον διάστημα καιρῶ, καὶ ἠναγκάσθησαν τέλος πάντων νὰ παραιτήσωσιν ὅλα τὰ ἀποκτηθέντα· διότι οἱ κάτοικοι τῆς ἐδίωξαν μετὰ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας. Λοιπὸν ἠδύνατό τις νὰ σοχασθῆ, ὅτι ἡ Βρασιλία ἠθέλεν ἀποσπασθῆ καὶ ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Πορ-

¹⁾ Ἐχομεν πρόσφατον τοιοῦτον παράδειγμα τὰ ἐν τῇ νήσῳ Σάντ-Δομίγκο γεγόμενα, ὅπως ἀποσατήσαντες οἱ Μαῦροι κατὰ τῶν Δεσποτῶν αὐτῶν Γάλλων, αὐτῆς μὲν ἐξηφάνησαν ἢ ἀπεδίωξαν τὰς δὲ φυτείας καὶ πάντα τὰ κτήματά των οἰκειοποιήθησαν, καὶ ἤδη βασιλεύουσιν ἐκεῖ ἀνεξάρτητοι.

²⁾ Αἱ 15 ἠνωμένα πολιτεῖαι, αἱ ὁποῖαι Ἀγγλικαὶ ἀποικίαι ἔσαι ἀπεσπασθησαν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Ἀγγλίας τῷ 1774, καὶ κατέστησαν ἑαυτὰς αὐτονόμους, βοηθείᾳ τῆς Γαλλίας. Ἡ Ἀγγλία, ἀφ' ἧς ἔδοκίμασε διὰ τῆς ἀποσαλέντος κατ' αὐτῶν στρατῶ ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Γάγγε νὰ τὰς ὑποτάξῃ, καὶ δὲν κατώρθωσέ τι, ἠναγκάσθη τῷ 1784 νὰ γνωρίσῃ καὶ νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν των.